KEMAL BURKAY

DERSİM

ŞİİRLER

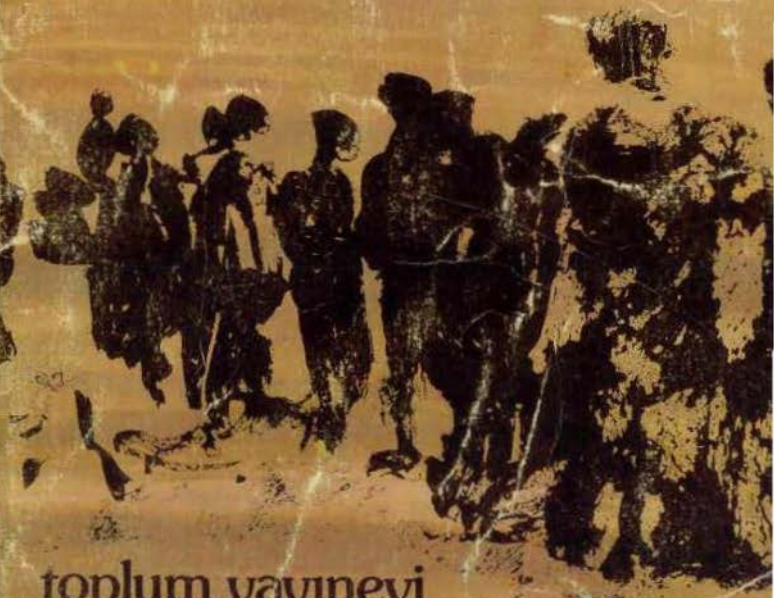

toplum yayınevi

DERSİM

DERSİM

Toplum Yayınları : 46

1 baskı Ağustos 1975
2. baskı Kasım 1975

● TOPLUM YAYINEVİ. Yöneten : Remzi İNANÇ
Yönetim yeri : Zafer Çarşısı, No. 18
Yenişehir — Ankara — Telefon : 25 20 07
● Kapak düzeni : İ. Demirel - A. Kaplan
● Dizgi : Asya, Baskı: İshak Matbaası

İÇİNDEKİLER

7 Kötürüm Şehrin Kapıları
9 Öcü
11 Noel Ağacı
12 Amerikan Askerinin Türküsü
14 Devrimcinin Türküsü
16 Gençlik Türkusu
17 Değirmencinin Oğlu
18 Ernesto Che Guevera
20 Bir Yasemin Kokusu
21 Eiderha ve Kozalak
30 Zulme, Çiçeklere v.s. Dair
32 Yado
35 Peşmerge
36 Namlular Çözer Bilmeceleri
38 İsyan
41 Durgun Suda Kavga
43 Otuzüçten Sonra Aşk
44 Buz Çiçeği
45 Dersim
57 Eski Aşklar
58 Ölüm ve Çiçek
59 Güneş ve Kar
60 Yolculuk
61 Dersim II
62 Dikenli Tel
64 Bir Güllü Büyütmek Yok Mu?
66 Sonbahardan Çizgiler
70 Helin, Evin, Berivan
72 Koğuşta Günler
74 Kukla
75 Serçe Kuşu
76 Umudu Nasıl Anlatmalı
77 Tutsakları Bekleyen Memed'in Türküsü
79 Hârçik Boyları

81 Bizim Dünyamız Geniştir
84 Ozanın Ölümü
85 Zindancıbaşı ve Ozan
86 O
87 Sarmaşık Çiçekleri
88 Bekleyiş
89 Yenileniş
90 Sevdam
91 Hey Kızıl Mantolu Kız
92 Yenik Değiliz
93 Orkestra
95 Gün Gelecek
96 Bilirsin
97 Şiir ve İnsan
98 Halin
99 Sen Benim La Jakondam
100 Portre
101 Geçmişe Çekim
102 Küçükçekmece
103 Geçmişte Bir Gece
106 Orkestra II
107 Dayanmak Benim Kaçınılmaz Maceram
109 Dönüş Yolu
111 Doğan Gün

KÖTÜRÜM ŞEHRİN KAPILARI

Sevda gibi taşıdım içimde
Bir tomurcuğun gerilimini
Kavgam
Güzel günler içindi

Kimi zaman
Bir törpü gibi iner sevdama
Şimşeğin dalına, şiirin kanadına
Nice dev uykulardan
Bataklıklardan geçip geldim de
Takılıp kaldım işte
Kötürüm şehrin kapılarına

Evrensel bir türküydüm
Bir çiçek köpüğüydüm
Mutluluğun ve hüznün ayrımında
Bir elma tadında ve ansızın Merih'te
Öylesine yansırdı hızım
Dağ eteklerine, sulara
Evren denizlerini aşıp geldim de
Takılıp kaldım işte
Kötürüm şehrin kapılarına

Bu «sesini kaybeden şehir»
Gözlerini ve umutlarını
Bu mavisiz
Şiirsiz
Yürekaiz şehir

Ama bilirim aptallığın toplamını
Bilirim
Taşa dönüşen insanı
Her taş biraz çimendir ve bahar yeli
Her karanlık biraz ışıktır, biraz ışığın anlamı
Ve ey kötürüm şehrin kapıları!

Yine de bir sevda gibi taşıyacağım
İçimdeki tomurcuğun gerilimini
Kavgamı
Güzel günlere adayacağım

ÖCÜ

Yüreğimi güneşlerde pişirdim
Göklere kazıdım özgürlüğümü
Amerika Amerika
Geçme benim göğümden

O saz kulübede
Çocuklarımın gözlerini gizledim
Orda uyur benim mavilerim
Dokunma

Pirinçler boy verir
Yaşamak çiçeklenir, sovrulur içimde
Bu benim otum, suyum, toprağım
Dokunma

Al sana ölüm
Amerika Amerika
Bunlar yılanları ülkemin
Çeliğe karşı
Bunlar bombuları ülkemin

Çikolatanı çiğnemeden
Püronu tüttürmeden
Yataklara doymadan

Al sana ölüm varma ülkene
Varma Soygon gecelerine
Orda bekler ince bir kadın
Ve yıllarca önce kurulmuş umutlar
Varma

Dünyanın dört bir ucundan
New York'a yollar varır
Petrol, bakır ve pirinç
Ve çalınmış lokmalarımız
Öldürülen çocuklarımızın gülümsemesi
Onlara varma

Hey gök gözlü sarışın ölüm
Amerika, Amerika
İki gözü iki kurşun
Sevgilerin, bebeklerin, güllerin öcüsü
Amerika, Amerika

NOEL AĞACI

Ajanslardan bir cam gibi düştüler
Yılbaşı sabahıydı dünyamızda
Belki mışıl mışıl uykulardaydınız
Ardınızda yorgun gece
Belki gün doğmuştu gözlerinize
Oradaki kirlenn kuytusuna
Ajanslardan bir cam gibi düştüler

Bunu oteşlerden alıp getirdim
Bu camı süsleyin armağanlarla
Onu açlıkla süsleyin, *zincirlerle*
Ne yokışır krallar, prensesler
Tanklarla, bileyli bombalarla
Yeni ölmüştüler sımsıcak getirdim
Alın bu yürekleri, bu gözleri alın
Bunlar Vietnam'lı çocuklar, alın süsleyin
Size mutluluklar dilerim baylar

Demek hep çiçekler olur böyle
Senin dünyanda hidrojenler yok
Kurşuna dizilmez aşk ülkende

AMERİKAN ASKERİNİN TÜRKÜSÜ

Bir mayıs göğüne baksam
Boyveren ekinlere baksam
Çiçeklere, kuşlara baksam
Ellerime bakamam

Kuşlar geçer Vietnam Vietnam
Çocuklar oynar, kadınlar türkü söyler
Boynunu uzatır yol boyunca çiçekler
Vietnam Vietnam

Ellerim gün ışığını kurşuna dizdiler
Çocuk gülüşlerini, kuş seslerini
Ellerim kurşuna dizdiler
Sonbahar türkülerini
Sıcaklığını geno kadınların
Umudunu tarla süren ihtiyarların
Ellerime bakamam

Ben savaştım evlerle, kuşlarla, çiçeklerle
Ben öldürdüm sevdayı ve onuru
İki yanımda iki jandarma gibi salınan
Bu ellerle

Yüzyıllar geçip gitse de
Kavga bitse de
Kalifornia'da, Misisipi'de, Oregon Gölü'nde
Kuşlar, çocuklar, şiirler, türküler
Gösterir ellerimi
Vietnam Vietnam

DEVRİMCİNİN TÜRKÜSÜ

Kürt Reşit'in anısına

Ölüme karşı yaşamadır devrim
Devrim bir sabah
Devrim bir sürgün
Devrimci ki kan kırmızı bir güldür
Devrimcide bir kavgadır ölüm

Neye yarar bıçağa değmiyen bilek
Sevgiye ve kurşuna açılmayan yürek

Devrim bir türkü
Devrim bir evren
İster kederli, ister şen
Bir özsudur yürür geçer yaşamanın içinden

Ben ki bir kurşun gibi sevmişim
Potinimi, sakalımı
Ben ki dağlara şiir vermişim
Potinim ve sakalım sevmiş kavgayı

Durma, durduğun yerde ölüm
Yürü çiçeklere, sürgünlere
Git savaşa gider gibi düğünlere

Neye yarar bıçoğa değmiyen bilek
Sevgiye ve kurşuna acılmayan yürek

Devrim bir türkü
Devrim bir evren
İster kederli, ister şen
Bir özsudur yürür geçer yaşamanın içinden

GENÇLİK TÜRKÜSÜ

Ben gencim sular doğurdu beni
Orada kayalara çarpan aydınlık sular
Orda kı gök gürültüeü ve şimşek şölenıydı
Yitmeye değmez anıların uğultusunda
Önce çicekler yuğuralım soçınızın baygın kokusunda
Ayaklarım çırçıplak
Öpüşlerim çırçıplak güneşler doğar kahkahamdan

Ben gencım ellerim zaman yelı
Balyozumu vururum çağların barikatına
Arapsoclarına
Ve kedere
Bir kıvılcım bir gül bir umut
Bu yaşamanın cılgınca dansında

Tutup hergün yaşamayı selamlamak
Gözlerimde tütüyor sevgilimin adı
Sevgilim yani suların sürüklediği yaprak
İşte sana varıyorum ılle de bir yere varılacaksa
Gözleri nar çiçekleri açan sona
Ey öcü çağların kocakarısı
Balyozumu vurdum ve yaktım gök şimşeğini
Telörgüleri çitleri aştım duvarlardan
Ayaklarım çırcıplak
Öpüşlerim çırcıplak güneşler doğar kahkahamdan

DEĞİRMENCİNİN OĞLU

Kırlarda keklik yumurtası toplayan
Ve avcılığını ıslıkla çalan
Bir sevdalı değil artık değirmencinin oğlu
Ve onun sevgilisi
Veremli bir kız değil artık

Viktorya bir yanım vardı
Sessiz yatan kuyularda
Hızlı kavgalar ünlüyor şimdi beni
Hayda!

İşte sevgilim
Bekliyor beni namlıların kavşağında
Yirminci yüzyıl şarkısıdır bu
Ateşten adamların
Yufka yürekle söylenmez

Sen geç kalmış bir hüzünsün
Ondokuzuncu yüzyıl romanlarından
Ama kimseleri avutmuyor
Şimdi intiharların güzelliği

Yirminci yüzyıl şarkısıdır bu
Ölüme güler yüzle yürümek
Yaşamayı sevmemekten değil
Çocuklar ve güller için ölmek
Değirmencinin oğlu!

Viktorya kaldı uzaklarda
Hızlı kavgalar ünlüyor şimdi beni
Hayda!

ERNESTO CHE GUEVERA

Bir çiçek düştü And Dağlarında
Sarmala onu yüreğim
Sarmala ki yaşasın iyilik
Yaşasın yiğitlik, doğruluk, güzellik
Sar onu usulca o gelecektir

Tomurcuk açar olur Guevera
Su akar olur Guevera
Zaman olur, olur Guevera

Gök, o sonsuz gök, hepimizin
Bilsek yeryüzü hepimizin
Sevmek ve yaşamak bir yürekle
Bir damla kandan büyütüp bir çınarı
Toprağa düşen menekşeler

Bir gün son zincir kırılınca
Barışın varınca yeryüzüm
Çimen yapraklarında hatırlayın
Gözleri olacak Ernesto'nun
Kanı olacak açan gülde

Bir geyik gezinir, kurt ulur
Yosun tutar koyu
Yeryüzünün tüm dağlarında
Ayak sesleri olacak hatırlayın
Ernesto'nun

Tomurcuk açar olur Guevera
Su akar olur Guevera
Zaman olur, olur Guevera

BİR YASEMİN KOKUSU

Mezarlığın üstüne gün doğdu
Güller büyüdü
Yeşilli atılmış konserve kutularından
Karıştı çürümüş kâğıt kokusuna
Bir yasemin kokusu
Biliyorum herşey karmaşık ve yanyana
Ölüm ve hayat
Geçmiş ve gelecek
Ama güzeldi değerdi bütün o gözyaşlarına
Açlıklar
Sürgünler

Mezarlığın üstünde gün
Uzakta bıraktı çığlıkları
Herşey yeniden öpüşlere çağırıyor
Hadi geç gitsene çöplüklerden
Kendi doğrultunda su
Diyelim ki onlar anlamadılar
Karanlıkta kan kırmızı bir filiz
Biz bir evren büyütürdük
Anlamadılar

Karıştı çürümüş kâğıt kokusuna
Bir yasemin kokusu
Ama güzeldi değerdi bütün o gözyaşlarına
Açlıklar
Sürgünler

I — Vietnam Güzeldir Hepimizden

Sesler geliyor yeryüzü çekirdeğinden
Toprak mı doğuruyor?
Sesler geliyor güneşten
Güneş mi doğuruyor?

Bir su delip karanlığı gecince
Bıçak kemiğe değince
Vietnam güzeldir hepimizden

Kim serpti bu çiçekleri geceye
Çanlar kimin için çalıyor
Geçmek varmış demek bu cehennemlerden
Bir sabah vakti açıp pencereyi
Gülümsemek varmış doğan güne

Denizler maviliğe susayınca
Ağaçlar bir öfkeye varınca
Vietnam güzeldir hepimizden

II — İnsanın Rüzgâr Oluşu

Rüzgâr gibi geçtiler sokaklardan
Ayaklarında doyumsuz bir koşu
Ayağım
Sen de ayak mısın

Rüzgâr gibi geçtiler sokaklardan
Kıvırcık ve isyankâr
Saçlarım
Sen de bayrak mısın

Rüzgâr gibi geçtiler sokaklardan
Karanlığı delen iki kurşun
Gözlerim
Sen de varacak mısın

III — Tırnaklarım Uzak

Ellerim uzak neyleyim
Ayaklarım o deli rüzgârdan uzak
Tırnaklarım uzak neyleyim
Vietnamlım
Kardeşim

Türküler yaksam sana
Yüreğimi koparıp göndersem
Bu fırtınalı deniz gibi göğsümden
Vietnamlım
Kardeşim

IV — Umudun Güzelliği İçin

Vardılar intihar komandoları
Umudun güzelliği için
Bir çelik ötkeyl alıp
Yaşamanın güzelliği için

Daldılar intihar komandoları
Karanlığa delifişekler gibi
Vurdular hançerlerini
Tutsaklığın bağrına
Canavarlığın bağrına
Zulmün
Açlığın

İnsanın insanı aşması bu
İnsanın çeliği aşması bu
Utanmam gayri insanlığımdan
Korkmam gayri

V — Bizimkiler

O yalın yapıldak
O göğüsleri ceviz ağacları gibi kavruk
O *gözleri iki ateşten kor*
O sokaklardan delilişek gibi geçenler
Bizimkilerdi

O saçlarında dağların uykusuzluğu
O boyunları ipincecik
O ekmeği öpüp başına koyanlar
O namluları çocukları gibi sevenler
Bizimkilerdi

Bizimkilerdi hançerlerini üşüren
Yağlı *kalın ensesine sömürgenin*
Jetleri kınk oyuncaklara çeviren
Vitaminli suratların ve dolların
Ve şehvet kahkahalarının, çöpçatanların
Üstünden basıp geçen
O yalın yapıldak
O boyunları ipincecik
Bizimkilerdi

VI — Kırılan Zincirin Sesi

Kalk be kardeşim
Deli misin be kardeşim
Bu tan başka tan
Sular vurdu gündüze
Kalk ta kırılan zincirlerin sesini dinle
Doğulan karanlığa bak
Zulmün kaçışına
Kalk be kardeşim

Can çekişiyor yedi başlı ejderha
Ateş içinde şaşkın akrep
Urun ha dostlar namus günüdür
Urun karanlığa
Urun bu sömürgendir

Ellerim yanında değil neyleyim
Tırnaklarım uzak
Vietnamlım
Kardeşim

VII — Yeryüzü Bayrağı

Bir avuç insan taşıyor yeryüzü bayrağını
Şimşekcesine, yelcesine
Taşıyor yükünü tüm karaların ve denizlerin
Bir avuç insan
Ateşten ve çelikten
Ölüm ve düş gibi
Yaşamak ve umut gibi
Veriyor bir evren savaşını

Bu senin savaşındır Zencim
Portorikolum, Dominiklim, Hintlim
Bu senin savaşındır Kızılderilim
Madritlim, Zonguldaklım, Diyarbekirlim

Alınıyor kalalar
Can çekişiyor yedi başlı ejderha
Vuruyor toprağıma şavkı
Göklerin ve denizlerin
Bir uçtan bir uca aydınlığı taşıyor sular
Yeni baharlar için

VIII — Sömürgenin Türküsü

Ağla ağla sömürgen
Ağla da gözyaşının güzelliğini öğren

Şaşkınsın, korku içindesin, bunalmışsın
Denizler tutuştu sömürgen

Varır ak ekmek esmer ekmeğe
Mavi göz elâ göze sömürgen

Türküler akar bir yeni sonsuza
Varınca bir yeni çağa evren

Ağla ağla sömürgen
Ağla da gözyaşının güzelliğini öğren

IX — Düşerse Kozalak

Düşerse kozalak
Toprağın suyun güneşin kardeşliğine
Varır mavilliğe bir ulu çam

Düşerse Vietnamlım
Bir yangın sabahı kızıllığında
Tazecik bir yaprak gibi
Gönlümüze usulca
Varır serpileşir geleceğe bir insan

ZULME, ÇİÇEKLERE v.s. DAİR

Nice ki ilkyaz gelende
Vurur dallara sürgün
Yürür keskin bir yaz göğünde
Nisan çiçekleriyle doludizgin

Bir yanda özsu ve güller
Bir yanda direnç
Trenler giderken ileri
Kurşunlar giderken
Çırpınır direnç

Direnç, o geçmişin cadısı
Sevgimin kelepçesi
Prangam

Bazan da bir komanda biçiminde
Yaşadığımız drakula geceleri
Yüzünde dağlanmış bir gülümseme
Belki gencecik bir gelinindir
Belki annemin bu çığlık
Bu yaralı güller

Yirminci yüzyılda verildi işbu kavga
Karanlıkla güneş arasında
Kelepçelerle bilek
Tırpanla çiçek arasında

Yaralarım tohumdur geleceğe
Bıçaklar coğaltır beni
Ve ışıtır geceyi cığlık

Bu ateşler ölen bir akrebe şölendir
Bu cığlıklar tohumun toprağı aşması
Ve bir örs üstünde dövüle dövüle
Yüreğimiz, pişer
Gözlerin umudunu yitirmesin
Zulmü bir demet çimenle vuracağız alnından
Tomurcuğun ucuyla
Gülün kızılıyla
Ve kardeşlik türkülerıyle gececeğiz
Yirmibirinci yüzyıl kapısından

Yirminci yüzyılda verildi işbu kavga
Karanlıkla güneş arasında
Kelepçelerle bilek
Tırpanla çiçek arasında

YADO

Bıçaklar dağlasa yüreğini
Kendini sulara bıraksan
Kar yonığı yüzünde acıların çiçeği
Fırat onu hatırlar mısın?

Yado bir türküdür söylenir ülkemde
Dağlardan kopup gelen
Sanki bir dal uzanır maviliğe
Toprak doyumsuz güler
Büyür elleri bir tutam ışık
Düşer elleri ölüm
Yado bir sevgidir belirip yiten

Bir sabah vakti yürüdük
Sesimizi kuşlar gibi saldık heyy be!
Yürüdük duvarlar, kapılar, zincirler üzre
Yol verdi bize azgın eular
Namluları yaşama gibi sevdik

Artık gülsün dedik dağ köyleri
Arpa ekmekleri gülsün
Gülsün benim anam yeter gayri
Değişsin dedik birşeyler
Değişsin geçmiş ve gelecek
Yoksulluk ve zulüm

Gecelerde bir ses gibi olmak
Ateşler yanar, göğsümüz büyür, olmak
Türküler yansın heyy bel
Gelecek... o bir ebemkuşağı
Yaylamızda haziran yeli
Ardıc ağaçları ve özgürlük

Büyür elleri bir tutam ışık
Düşer elleri ölüm
Ateşler sönsün dağlarda
Koyunlar melesin dağlarda
Gecelerin kanı aksın

Bingöl dağları uzak
Bütün dağlar uzak neylersin
Yaklaş benim uysal tanrıçam ölüm
Sev Yado'yu yorgun gözlerinden
Atmaca yüreğinden sev

Sesimiz kırık bir oyuncak şimdi
Tarih önünde boynumuz bükük
Bu serüven değişmedi neylersin
Bekleşir dağ köyleri ordo
Bekleşir çiçek açmaya zozan
Bekleşir göcebem

Bıçaklar dağlasa yüreğini
Kendini sulara bıraksan
Yaşamayı delice sevmek, Yado
Namluları delice sevmek
Fırat onu hatırlar mısın?

PEŞMERGE

Yüzünde yağmurların kırbacı
Karla ayazla dövülmüş
Çocuk gülüşlü
Gözleri keskin
Bir peşmergeydi o

Bir türküyü bir ucundan tutar gibi
Tarlasını usul usul karar gibi
Karışmıştı
Yirminci yüzyıl kavgasına

Bir peşmergeydi o
Çağları azadetmek için
Güleryüzünü götürdü ölüme
Türkülerini götürdü
Kurdu, kuşu, toprağı
Sevinci azadetmek için

Çünkü yirminci yüzyıl
Bir namludur atamızdan
Bir filizdir kan rengi acan

NAMLULAR ÇÖZER BİLMECELERİ

Kerkük'te aralarda dağlarda
Ölüm bulutu üşüttü beni
Sen bir maviş anısın
Düşünürüm kavgaların sıcaklığında
Herkesin kendi masalını

Kerkük'te herhangi bir evde
Yumuşak bir sürüngendir zaman
Beni zincirlerimden tanıyın
Gözlerim eski Mısır
Yani kurşun izleriyle sessiz ve derin
Ben çağdaş yalnızlığım

Kim ne derse desin
Namlular çözer bilmeceleri
Ve namlular yapar dağları güzel

Umut bir sevdadır bazan
Ve insan yeşerir kavgalarda
Açlığın ve çıplaklığın
Güzel olduğu orda
Herhangi bir Kerkük'te

Sular uzak düşer kimi zaman
Uzak düşer türküler
Kimi şiir bir filizdir insandan
Öğrenilmeden yiter

Nasıl anlatmalı süzülüp giden kuşun
Ve onun yanık yüzünü
Gözleri eski Mısır
Yani kurşun izleriyle sessiz ve derin
Nasıl anlatmalı herkesin masalını
Çağdaş yalnızlığını onun
Kerkük'te oralarda dağlarda

İSYAN

İsyan betonlaşan gözyaşına
Pazarda satılan mutluluğa
İsyan mobilyaya dönüşen
Sevince ve acıya
İsyan demir parmaklıklar ören
Elin sıcaklığına
İsyan alınterine bir kelepçenin
Parayla alınıp satılan
Güzelliğe ve şiire isyan

İsyan korkunun savunmasına
Çiçekteki zincire, zincirdeki ekmeğe
Şehrin surlarına ve öfkesizliğe
Yeşili olmayan göğe
Ve aç bir köpeğin
Sessizliğine isyan

İsyan tarihin çamuruna
Büyücünün soluğuna
Pırlantanın şahına ve şahın burnuna
O şah ki
Şiirler ve insan düşüncesi geçer barsağından
Prensler, düşesler, kont mont v.s.
Bir de canım Arabistan şeyhleri
Ve boş konserve tenekeleri
Çöplüğe isyan

İsyan Hiroşima'ya
Kurşunla kopan sevdaya
Apoletleri büyük
Beyni küçük generalin
Güneşsiz gözlerine isyan
Çiçeklerin ölümüne
Çocuk gözlerindeki hüzne
Jetler, napalm ve kan
Ve ölü kömür iskeletleri ağaçların
Yaralı hayata isyan

İsyan boyun eğişe
Ağır aksak düşünceye
Duvarların suskunluğuna
Zindancının yüzüne ve karanlığa
Demir ökçeye
Ve kelepçeye isyan

İsyan atın sessizliğine
Bekleyen suya
Geç kalan sürgüne
Gürlemeyen doğa
Suskun namluya
Ölü hayata isyan

Ekmeğimizi ve sevincimizi
Götüren gemilere
Küskün toprağa, yaslı göğe
Boşalan hayata damarımızdan
Soframızın ve sevdamızın
Ortasına basan
Çizmelere isyan

DURGUN SUDA KAVGA

Durgun sulardayım şimdi ben
Ve derin uykusundadır bora
Zincirlerine büyülenmiş gibi giden
Karton adamlar ve hecin develeri
Tik tak, tik tak
Bir aşağı bir yukarı sallanarak

Üşüyen bir serçe hep aynı camlarda
Kar yağar, kar kalkar, aynı durgun sular
Aynı can sıkıcı ve gürültüsüz adamlar
Bir sabah dipdiri bir dellyle uyansam
İçimde kuduran bir atı bıraksam
Seni depremsiz sevemiyorum
Kavgalı güzel yaşam

Belki bir namlu varır mavi kuşa
Varır gibi aşkın dudaklarına
Gün olur uyuşukluğa iner bir tırpan
Çimlerim yeşerir sağnakların altında
Yeşerir benim eski sarışın sevdam

Karton adamlar çıkadursun terzilerden
Hıncımı bilerim durgun sularda ben
Bunlar o dağlarsa şarkıları olacak
Umut ve kurşun
Kurşun ki bir selamdır aşka

Dağlar ve türkü
Bir çift mavi göz gibi aklımda
Eski bir boğa geçer sularımdan
Namlularda çiçekler üretirim
İçimde bir cam, yaşam
Sürer kavga

OTUZÜÇTEN SONRA AŞK

Ne yana dönsem mayıs çiçekleri
Yüzüme sokulan bir sünger
Gözlerimde maviler... bu belki aşk
Uysal bir soluğun ,kıvılcımı
Ve tenimde
Usul usul kırkayak

Bu belki aşk
Belki mayıs
Körpenin kürpesi bir yaprak
Diyelim ölüşü bir karamsarın
Yani otuzüçten sonra
Kayalarla, fundalarla fışkıran hayat

Bu belki bir anın nükleer parçalanışı
Belki yüreğin aldanışı
Belki aşk
Ve tenimde
Usul usul kırkayak

BUZ ÇİÇEĞİ

Mağaramın önünde buz çiçeği
Yüreğim yüreğim
Benim başım yüce
Bedre Dağı gibi
Yollar nerede sevdiğim
Denizler nerede

Vurur şubat yeli, sızlar oğaclar, kırlar
Kuşlar nerede, yapraklar nerede sevdiğim
Kurtlar aç şimdi
Ben açım
Dünya bildiğin dünya

Kırma dallarımı kar
Örtme toprağımı kar
Yollarımı tutma

Orda devler var suları tutan
Bir dudağı yerde, biri gök mavisinde
Sevdiğim kırkıncı odada tutsak
Kırma dallarımı kar
Yollarımı tutma

DERSİM

Tunceli, toprağı kırmızıya, sarıya, mora çalan, yamaçları meşe ağaçlarıyla kaplı, iri yalçın dağlarla çevrelenmiş, içinde Munzur ve Harçik adında iki ırmak birleşen, altı bin nüfuslu, üç isimli bir kasabadır: Mameki, Kalan, Tunceli. Yani Mameki'den kalan Tunceli.. Halkı sakindir. «Kirve, hısım, aşiret çocukları»dır. İçinde iki büyük kışla vardır, «38» den kalma.. İl oluşu daha sonraki bir tarihe rastlar. Tunceli bölgesinin eski ünlü adı «Dersim» dir.

I — Dersim

Bir eski öyküdür bileceksiniz
Masallardan kalmıştır Dersim
Ülkemin ortasında gizli
Yanık bir türküdür Dersim

Yıl otuzsekizdi dağlarda
İri ceviz ağaçları ve atım vardı
Bir arpa ekmeği kadar sıcaktı
Toprağım, karım ve çocuklarım

Oysa soğuk bir kuştur
Parıldar süngü

Bana niçin uzaksın düşündün mü
Kurda kuşa dostluğumu düşündün mü
Bu sularda ölüm bile güzel
Sen hiç kurşunların anlamını düşündün mü

Yıl otuzsekizdi dağlarda
İri ceviz ağacları ve atım vardı
Güneş ve sular ülkesinde orda
Orda ki eski bir öyküdür Dersim

II — Hızır Paşa

«Hızır Paşa bizi berdar etmeden
«Açılın kapılar şaha gidelim.»

O ki Hızır Paşa'dır
Berdar edecektir
Berdar edecektir güneşleri
Pir Sultansız bir evrendir onun evreni

O ki Hızır Paşa'dır
Hayatı yasaklar denizi bellemiştir
Gayri özsu yürümesin dallara
Türkülere zincir vurulsun

Bir kez yasak mıdır gülümsemeler
Elin ele, dostun dosta varışı
Bir kez yasak mıdır tohumun yarınlara varışı
Umutlar, uykular, düşünceler
Özgürlüğe zincir vurulsun

III — Orda Vardır Pir Sultan

Bileğin nerde kelepçeli
Orda vardır Pir Sultan
Başlarsa yeni bir zindan
Orda vardır Pir Sultan

Eşkiyalar tutmuşsa su başlarını
Bebeler açsa
Orda vardır Pir Sultan

İnsan duyarsa
«Topraksız insanın
«Ve insansız toprağın feryadını»
Orda vardır Pir Sultan

IV — Türküler Aşıp Geçer Taşlardan

«Kolenin kopısı taştan çıkılmaz»
Amma
Türküler aşıp geçer taşlardan
Ve bir kerre daha
Ölüp dirilir Pir Sultan
Özgürlüğün şavkı vurur karanlığa bir kez
Munzur çıkmıştır yatağından
Sesi dağlarda taşlarda
Ulu bir çağlayan

Bu yolumuzdur yürüyeceğiz
Tan yeri al olana dek
Bu işimizdir öreceğiz
Toprak elimizde güzelleşecek

Koçan kaçar
Varan varır
Bizim yüreğimiz pek

V — Neogestapo Adam

Neogestapo adam
Durup dinledi karanlıkta
Durup dinledi ses çağlayonını
Ses ormanını
Ses katarını

Adamın yüzü kindi
Hayatında sevememişti hiç
Karanlıkta bir sesin
Bir şiirin
Bir türkünün güzelliğini

Adamın bakışları kindi
Hiç dostça açılmamıştı bu gözler
Bir meşe yaprağına bile

Neogestapo adam
Yani aklı bir takım Dedektif Nik hikâyelerinde
Yani kavgalıydı
Şiirle
Türküyle
Ve gülümsiyen herhangi bir yüzle

VI — Ve Ol Hikâyat

Koltuğunda asık yüzlü bir puttur o
Tedirgindir
Mutsuzdur
Şaşkındır

Penceresine alev alev tutuşan Munzur vurur
Öfkelidir
Çılgındır
Budaladır o

Buyruk gelmiştir efendilerinden
Bir oferin almak için
Ol makamda kalmak için
Köledir o

Ve böylece dirilen Pir Sultan
Alınıp tekrar zindana konacaktır
Maksat
Ve ol hikâyat budur

VII — Özgürlüğü Bir Selvi Gibi Dikmek İçin

Gençtiler
Ya da deli bir rüzgârda gencelmiştiler
Dudaklarında bağımsızlık türküsü
Sokaklardan bir kan gibi geçtiler

Kimi on yaşında bebe
Kimi yaşlı «zanê xwe qisekeno»
Liseli, üniversiteli, mektepsiz
İşçi, öğretmen, mühendis
Terzi, berber, işsiz
Tiyatro oyuncusu
Ve köylü idiler
Yürüdüler tan yeri al olsun diye
Soğuk putların yerini güneşler alsın diye
Yürüdüler
Ak kâğıt üstünden hayata geçirmek için
Özgürlüğü bir selvi gibi dikmek için
Yürüdüler binlercesi birlercesine
Bir barış imecesine

Dudaklarında bağımsızlık türküsü
Sokaklardan bir kan gibi geçtiler

VIII — İlk Kurşun

Karakol önünde
Neogestapo adam
Ve özgürlük ormanı göz göze geldiler bir an
Birinin gözlerinde kin, ötekilerde inanç
Bağımsızlık marşını okudular
Sesleri bir ulu koraydı dağlarda yansıyan
Ve uzun süre beklediler
İçerde onlardan biri vardı
Onu istediler
Bir ölümü paylaşmaya gelmişlerdi
Belki de

Cevap ilk kurşundu
Bir cam gibi parçalandı gece
Böylece barış ormanı kurşunla taranacaktır
Yüreği pek adamların boğrı kanlanacaktır
Öyle ki beklenen güneş kanlarımızla kızarsın
Özgürlük gülü
Kanımızla beslenip büyüsün

Kaçan kaçar
Varan varır
Bizim yüreğimiz pek

IX — İnsan Kanı Bitektir

İnsan kanı bitektir
Tohumdur bir nice yaşamaya
Şiire, aşka, öykûye

İnsan kanı bitektir
Emzirir toprağı annece
Selviler, çamlar, çimenler
Yediveren güller bitsin diye

İnsan kanı bitektir
Özüdür güneşin, denizin, yaprağın
İnsandır o açar her yerde
Umutta, hüzünde, özgürlükte

Biz geleceğe kan verenleriz
Onun için yaşarız gelecekte
Gestapo adamsız ve putsuz
Suyla, otla, böcekle kardeşçe

X — Bir Mehmet Kılan'dı

O, Dersim toprağının büyütmesi
Bir Mehmet Kılan'dı
Bıyıkları gibi yüreği kocamandı
Eğilmeye alışmadı nedense
Alçak sesle konuşmaya o
Gözleri ışıl ışıl sevgi
Ve zaman zaman öfke
Saçları canlı bir isyandı

Bundandı onun dağlara tutkusu
Bundandı onun şaraplara tutkusu

Basboriton bir Mehmet Kılan'dı
Bıyıkları gibi yüreği kocamandı
Kurşunlardan da baskın
Ordaydı, orda olacaktı, eylem içinde vardı
Ve nice hileye, zulme, kalleşliğe
Yumruğunu koyardı

O bir Mehmet Kılan'dı
Nice kahpe *foklarından geçip* gelmişti
Ortaya bütün insanlığını koymuştu
Bütün sevgisini, yiğitliğini
Ama aldandı
Bir kin kıvılcımı sarstı onun
Kıvırcık saçları altındaki başını
Çevresine bir kan gölü yayıldı

XI — Yüzler

Kimi on yaşında bebe
Kimi yaşlı «zaaé xwa qisakano»
Liseli, üniversiteli, mektepsiz
İşçi, öğretmen, mühendis
Terzi, berber, işsiz
Tiyatro oyuncusu
Ve köylü idiler

Betonların üstüne boylu boyunca uzanmıştılar
Gözlerinde kan gölleri
Tenleri bir kez daha çelik
Bir ateş çemberinden geçmiştiler
Paraları, saatleri, bel kayışları alınmıştı
Kimi ayakkabısız
Kiminin gömleği kana bulanmıştı
Ekmeklerini kardeşçe bölüşmüştüler

Camlardan meraklı gözler süzüyordu onları
Kafese konmuş azgın hayvanları
Gökyüzü yaratıklarını, eşkiyaları
Seyreder gibi...
Küfürlerinde alabildiğine cömert
Ve sonki sevgi denen şeyi hiç bilmemiş
Seyircilerdi bunlar
«Onları düşünmeye alıştırmamışlardı»

YÜZLER onurlu ve sakindiler
Gecmişe karşı anlayışlı
Geleceğe kararlıydılar
Daha cok ateş cemberi bekliyordu onları
Birşeyler bitmemişti daha
Anlıyorlardı

Garnizon nezarethanesinde YÜZLER
Betonlara boylu boyunca uzanmıştılar
Ekmeklerini kardeşçe bölüşmüştüler

ESKİ AŞKLAR

Kimi zaman bir cıgara dumanında
Yorgun akşamlarda hatırlar insan
Yalnız bir gül gibidir eski aşklar

Çay içer damına ayrılırlardı
Sanki çoktan tanışım insanlardı
Bir türkü mırıldanırdım usulca
Saat beş sularında gecerdi o
Bir gülümseme gibi camlarda

Bakarsın yıllar sonra bir ikindi
Çatılar üstünde bir soluk mavi
Utangaç elleri gibidir
Bir yel vurur akasya dallarına
Bakarsın yıllar sonra
Bir selam gibi çıkagelir

İnsan birini yorgun akşamlarda hatırlar
Ezik bir gül gibidir eski aşklar

ÖLÜM VE ÇİÇEK

Tan kızıllığında buluşalım orda
Çocukların türküsü, bulutlar ve doğan gün
Orda ölüm ve çiçek

İçimde gözlerin yürürüm kalabalıklar arasından
Hüzünleri alır senden yürürüm
Yüzün ne güzel böyle çocuk
Sevgilim gibisin, mutluluk musun

Bu ses benim yaşamamdır
Dokunur sessiz yapraklarına gecenin
İzleme onu ölüm
Uzanıp gitsin mavilere
İzleme onu şiir bitmesin

Ton kızıllığı vurdu sulara
Yaydı kokusunu çiçek uzaklara

GÜNEŞ VE KAR

Kar üstünde türkü, güneş ve sonsuz
Gözlerim bir çelik ışıltı kar
Uzatsam ellerime değer ölüm
Ve gülümser yaşamak

Mutluluğu seyredin yitebilir
Bir yanı engin gökte, bir yanı yüzünüzde
Irmak boyunca ışıyan buz çiçekleri
Pul pul yanıp sönen kıvılcım kar

Tepeler, ovalar, dallar boyu kar
Güneş altında bir çelik ışıltı kar
Bu benim çocukluğumdu
İpek böceği sıcaklığım
Taşır bir sıcaklığı başka yıllara
Başka çocuklara kar

YOLCULUK

Kimi zaman yağmurlar biçiminde
Bozkır günlerinin uğultusu
Belki de armanın iri gülleri
Bir kav ateşidir içimde
Gider mısır tarlaları, günebakanlar, giderim

Düşünmek işte yılları, ayrılıkları
Bir Akdeniz akşamını düşünmek
Sevinç mi keder mi böyle
Yıllarca taşınm trenler gibi
Gider mısır tarlaları, günebakanlar, giderim

Bir yağmur mevsiminde açar yüzün
Tutuşur güneş harmanında
İliklerime dek böyle yaşadığım
Aşk mı yoksa ölüm müdür
Gider mısır tarlaları, günebakanlar, giderim

DERSİM II

Orada ıslanmış güneşe gittim
Çimdim ormanın nice renginl

Munzur boyunda güneş bilsen
Kocak bir sevgilidir ekimde

Oysa bir kavga var bütün bu şiirde
Yarın bir başka yarındır gitsem

Dağlar bir masaldır andıkça gülümserim
Atımı yeni bir aşka doğru sürerim

Bir uçtan bir uca Dersim hırçın ve güzel
Dersim eski öykü, Dersim o benim şövalye ülkem

DİKENLİ TEL

Dikenli telin ötesi
Bir mavi süttür
Bir demirci körüğünce saçılır
Hayat kıvılcımları
Nah şuramda yaşamanın pınarı
Nah şuramdasın kadınım

Güneş altında bir tüldür uzar
Saçların gibi bir dünyadır
Çocuk gözlerinde, çiğ tanelerinde
Dostluğun
Umudun
Sevdanın serencamı

Tel örgünün berisinde
Türküsünü dinlerim dünyanın
Kayaların, vahşi ırmağın
Ve burukluğunu hatırlamanın
Ey aydınlığı emziren gece
Ey bir demirci körüğünce
Üreyen hayat

Ses, renk ve gölge
Sevinç ve zulüm
Aşar telleri gönlümce yürürüm
Bir çırpıda avucumdasın yeryüzü
Bir solukta içimdesin

Sen benim savaşımla varsın
Ey sevda
Ey nar çiçeği, mavi kuş
Denizin ve göğün tuzu
Acının ve çılgınlığın
Ey yeryüzü, kadınım
Sen benim kavgamsın

BİR GÜLÜ BÜYÜTMEK YOK MU

Örsün üstünde ses
Ve kıvılcım
Hep gençlik çığlıkları hatırlarım
Ayakları çıplak, göğüsleri yırtık
Yaralarına umut basmışlar
Bir gülümseme gibi taşıyorlar
Kamçı izlerini ve kederi
Hatırlarım
Daha dün gibi
Yüzyıllar boyunca
Ezilenlerin serüveni

Dallar suskun ve buruk
Kor türküleri acılı
Koğuşumdan ve tel örgülerden öte
Diyarbakır şehri suskun
Ova kıpırtısız, dağlar çok uzakta
Ve ben akkor bir öfkedeyim

Böyle her bahar yeşeriyorsam
Kederi ve zehri yeniyorsam
Bir gülü büyütmek yok mu
İzbede
Kavgada
Sevdada varsam
Bir gülü büyütmek yok mu

Geçti ezilenlerin resmigeçidi
Yirminci yüzyıl kapısından
Çığlıklarla, ağıtlarla, marşlarla
Seslerinde kavga ve kin
Özlem ve sevda
Bir öfke gibi hatırlarım
Keskin dişlerini efendilerin
Gülüşleri, kamçıları, daroğalarını
Ben hıncımı bir yıllarca taşıdım
Bir umut çiçeği gibi taşıdım
Kavgamdan bir gül çıkar
Bilirim

SONBAHARDAN CİZGİLER

1 — Tutsaklar

Geldiğimizde otlar yemyeşildi
Ve kuzeydeydi güneş
Kömür deposu boşaldı *işte*
Mamak'a sonbahar geldi

Güneş altında tutsaklar
Geçen sonbahara bakıyorlar
Şirin mi şirin gecekondu evleri
Samsun asfaltında otomobiller
Ne güzeldir yollarda olmak şimdi

Kimi zaman çocuklar bir evrendir
Yüzlerinde sonbahar mavisi
Yağmurlar düşer, güneşler savrulur
Ve çocuklar tez büyür kimi zaman
Kurşunlar böler sevdamızı

III — Nöbetçi

Tutsaklara bakıyor nöbetçi
Ben nöbetçiye bakıyorum
Nereli
Ne iş yapar
Ne düşünür...

Sonbaharı sevmedin mi hiç
Hey, telleri bekliyen nöbetçi!

IV — Her Sonbahar

Yeryüzü o benim soneuz türküm
Sevgilim sonbahar
Yaşamak
Sular ve gün ışığınca
Yaşamak
Bir kara sevda gibi
Bu ölümsü güzel gök altında

Belki çocukluğumdur duyarım
Böğürtlenlerdir mor ve buruk
Ölümsü güzel
İçimde süren tomurcuk

Her denize açılan yelkende
Her taşında yüreğim çarpar
Yeryüzü o benim bitmez sevdam
Ve bir yangın yenilenir içimde
Her sonbahar

HELİN, EVİN, BERİVAN

Helin, Evin, Berivan
Sizi ve baharı düşünürüm
Sular kıl aktır ülkemde
Sizi ve suları düşünürüm

Fırat'ın ötesi bir oladumon
Türküler sardı dağı taşı
Kavga günleri gelip çattı
Sizi ve ülkemi düşünürüm

Toprağın gözyaşı dinsin
Kuşların ve çiçeklerin
Gün vursun tarlalara
Mutsuz halkımı düşünürüm

İşte karanlığın kaleleri
Bir bir yıkılıp düşüyor
Bir yeni çağdır başlayan
Özgür insanları düşünürüm

Türkülerimiz nice aydınlık
Sevdamız büyük olacak
İnsanı insan yapan
Güzel günleri düşünürüm

Bir koradumondır dağılır
Açlık, kin ve kavga
Yeni sözcükler bulacağız
Yeni bir dünya düşünürüm

Yeryüzü öyle geniş ki
Öyle doğurgan ki toprak
Öyle hünerli ki ellerimiz
Evler, çocuklar düşünürüm

Yaşamaya böyle sevdalı
Ve ölmek yarınlar için
Kavga günleri doğmuşuz
Hayatın anlamını düşünürüm

Ben ki aydınlığa sevdalıyım
Kardeşliğe ve toprağa
Parçalansın zincirler
Demirsiz bilekleri düşünürüm

Helin, Evin, Berivan
Bilirim sizler büyüyünce
Mapusane külleri üstünde
Acan gülleri düşünürüm

KOĞUŞTA GÜNLER

Dışarda donuk bir Puşkin gecesi
Diyarbakır'da kar
Koğuşta gürültü
Ve seni düşünmenin yalnızlığı
Akasya dalı
Dikenli tel donmuştur
Penceremde buz çiçekleri
Dicle nehri donmuştur.

Bilmem kl nasıl anlatsam
Sen devrimciymişsin diyorlar
İşçi sınıfı demişsin diyorlar
Baskı altındadır falan filan
Sömürü son bulacaktır
Demişsin diyorlar
Bilmem ki nasıl anlatsam

Camlarda bir demet buz
Akasya ağacı dallarında kar
Ve şaşılacak kadar güneşli bir gün
İnsana serüveni
Sevdayı ve zehri düşündürür
İçerdeyiz
İhanete ve yalana alışır gibi
Linyit kömürüne, bitlis cigarasına alışmışız
Sorgu suale
Zulme
Kavgaya
Ve özgürlüğü
Bir nefes tütün gibi çekmişiz

KUKLA

Rüzgârlar türkü söylediğinde
Yaban gülü çiçeğe durduğunda
Kuşlarımı bıraktım, kukla

Kar çatlar
Sürer güneşe sevdalı tohum
Giderim atım göklerin kaynında
Ben bir ışınım, kukla

Acılar gün doğurur
Kızlar büyür sevdaya
Yeni bir ateşle ürer soluğum
Parıldar çelik
Çatlar atom, kukla

Akar zaman ve su
Karanlık, ışık
Renk, tat ve koku
Doyumsuz bir dans içinde evren
Akar hayat, kukla

Bıraktım kuşlarımı engine
Göklere vardı kahkaham
Sen de sal gözlerini ufka
Çöz aklın zincirlerini
Akıp giden zamanda
Çöz ellerini kukla
Heyy, kukla

SERÇEKUŞU

Serçekuşu, serçekuşu
Tomurcuklar açtı mı
Güney yelleri esti mi
Dışarda ne var ne yok

UMUDU NASIL ANLATMALI

Denizler, ülkeler aştım nice
Sevdamı nasıl anlatmalı
Bir hüzünse taşıdığım hep
Dağlar ardında, ufkun ötesinde
Umudu nasıl anlatmalı

TUTSAKLARI BEKLEYEN MEMED'İN TÜRKÜSÜ

Gözlerinden yaz akşamları geçmez mi
Geçmez mi Zeyno kız, yanakları değirmi
Ahlat ağacı, gün vurmuş yoncalar
Aklından geçmez mi hiç saçların
Yüzü neden böyle anlamsız durur

Yıldızları sönmüş gibi, çiçekleri kokmaz mı
Sevmez mi pirinç gözleklerini, tütün fidelerini
Dizi dizi selviler
İşte yüreğimde ve aklımdadır
Al şafakları Memed'in
Umut torbası burda işte
Sımsıkı bağlı
Memet bekler onu
Süngüsünün ucu parıltılı

Çekiçler kıvılcım saçar
Toprakta kımıl kımıl bir hayat
Yer gök ışık içinde
Ve sevdamızın güzelliği
Sevmez mi Memet yağlı tulumları dersin
Dumanı nazlı tüten bacalar
Amo işte o bekçisidir
Kelepçeli geleceğinin
Süngüsünün ucu parıltılı

Toprak yutan adamlar vardı
Tarlalar ve fabrikalar yutan
İnsan yutan adamlar hele
Hey anam hey bir zamanlar...

Gelecek günleri düşünürüm
Adımız gecer mi dersin
Şaşarlar mı bizim ve Memed'in hikâyesine
Duvarlar, telörgüler
Anlatır mı birşeyler

HARÇİK BOYLARI

Bu Harçik boylarının büyüsünü
Bir ben bilirim yavru geyik
Güneşleri kovalarım bilsen
Kayaların türküsü bitirir beni
Orman mı, gök mü içimden geçen

Işık denizine benip çıkmış
Taze kumoşlar gibi tüten
Kırklar Dağı ardımdadır
Yel gibi geçtim Delikltaş'tan
Bir ben bilirim yavru geyik
Mavi gümüş sularla oynaşan
Alabalıklar mı, düşlerim midir

Kutudere ve demli çayların yangını
Yüzleri bir selâmdır dostların
Kirik'te soluklanır mavi
Toprak kokusu, şövalye türküleri
Zağge buruk bir güneştir
İnsanın bulup bulup yitirdiği

Bu belki güzelliğin ölümü, ölümün güzelliği
Belki eski ve ölümsüz
Yoğun bir dans içinde yaşam
Su, rüzgâr, orman
Geyik ve güneş

Ardımda tutsak bir kent
Korkuya, kuşkuya belenmiş
Rüzgârlarımı alır giderim
İşte bir bıçak ışıltısında dağların özgürlüğü
Eski
Yalnız
Onurlu bir hüzün gibi

Dağlar dağlaşır benimle
Sevdalar sevdalaşır
Gelecekler dölienir içimde

Yatakta, kavgada, mapusonede
Ve kederli olduğum günler
Ve dalgınken
Harçlık boylarında olurum hep
Harçlık boyları içimden bir yağmur gibi geçer.

BİZİM DÜNYAMIZ GENİŞTİR

Kim bizim kadar sevebilir
Bu çığlık çığlığa doğan günü
Kanımızla boyanmış günü
Bu açlığımız, acılarımızdır
Binlerce yıldır süregelmiş
Ölkemiz, hıncımız, kavgamızdır

Söyler tarla kuşu türküsünü
Söyler karınca
Çiçek, dal, rüzgâr ve su
Söyler türküsünü bırağızdan
Emekçi kardeşlerim
Anam, kardeşim, korum
Bu türkülerin en güzelidir

Bizi bekliyor işte toprak
Dallar yaprak açmaya
Başaklar dolgun olacak
Bekliyor vermek için en kırmızıyı
En balhyı
En sevdalıyı
Hayat

Ve makinalar şimdi düşmanım değil
Dostumdur
Namlular uzanmaz gözlerime
Geçmezler sevincimin umudumun üstünden
Tanklar, toplar, uçaklar
Hapishane duvarları değil
Evler öreriz ak taşlarla
Balkonlarında çiçekler ve çocuklar

Sen olmadan önce sömürgen
Biz vardık
Kuşlar, çiçekler, insanlardık
Vardı sen olmadan önce sömürgen
Toprağa söylenen türküler
Yıldızların ışıltısı
Denizlerin saluğu
Vardı acıların güzelliği
Hüzün ve umut
Aşk ve alınteri
Sen öldükten sonra yine olacak

Bu bizim dünyamızdır geniştir
Ucsuz bucaksızdır bu evren
Geniştir türkülerin, ormanların gönlü
Anaların, balıkların, kiraz dallarının
Gecenin ve aydınlığın
Gözlerin sevinci, ellerin kardeşliği
Biz ne yapalım tel örgüleri
İşkenceleri ne yapalım sömürgen

Açlık
O gencecik soluğumun üstündeki dağ
Benim binlerce yıllık emekçi serencamım
Gider bir daha geriye dönmemek üzere
Gider acı ve kin
Ölür prangalar

Söyler tarla kuşu türküsünü
Söyler bir ağızdan emekçi kardeşlerim
Türkülerin en güzelini

OZANIN ÖLÜMÜ

Ozanca sevdim karlı dorukları
Engin göğü, çakıl taşını
Bileklerimde zincirlerle özgürdüm
İnsanlar için'di kavgam
Çiçekleri büyütür ölümüm

ZİNDANCIBAŞI VE OZAN

Zindancıbaşı heyy!
Yaşamak kurşuna dizilmez ki
Kurşuna dizilmez ki göğün mavisi
Yağmur, şimşek ve tohum
Bin çiçek açar sesim
Sesim kurşuna dizilmez ki!

O

Eşlenmişti onda hayat ve devrim
Ölümsüz yanardı
Kızıl alev dilimleri konardı
Serpelerdi ışığını uzaklara
Derin, dilsiz karanlıklara

Durağan, hasta bir sessizliğin
Ölümcül korkunun
Dönekliğin
Nice ayakbağından aşıp geçti O
Vardı mavi güneşli aydınlıklara
Denizin türküsüne, umudun sesine
Evrensel şiire karıştı O

SARMAŞIK ÇİÇEKLERİ

Yasin'e, Aziz'e, İlhami'ye

İlk sevdam sarmaşık çiçekleridir
Sabahlara bir sürprizle doğan
Bulutsuz gökyüzü gibi gergin
Ve yarım günlük bir yaşam

Dostlarım oldu benim
Ömürleri sarmaşık çiçekleri kadar olan

BEKLEYİŞ

Almanya'da bir ikindiyse
Gün varmışsa ekim çatılarına
Cebeci etekleri serilir pencereme
Dokuzyüz altmışdörtlere çeker giderim

Ben burada nice hüzünler nakışladım
Çıkıp gelsen koynunda bir kumruyla
Hereke koyundan üşümüş zeytin dalı
Ve bir parça Marmara getirsen

YENİLENİŞ

Bu sevinç ne?
Sanki Ankara'da bir sokağa indim
Ey bana eylül aşkları getiren güneş
Ve yağmurun altında sımsıcak yürek
Sanki on sekizinde hırpani gencim

SEVDAM

Parklarda çiçekler görsem
Gülümseyen çocuklar görsem
Bir kızla karşılaşsa bakışlarımız
Gözleri menekşe mavisinden
Ülkemin dağlarını hatırlarım
Sevdam namlulara yazılı

HEY KIZIL MANTOLU KIZ

Sen sosyalist bir şarkı gibisin
Heyy kızıl mantolu kız
Sevdiklerim uzaklarda kaldı
Yaşanmıyor dostsuz, düşmansız
Gözlerimden belli mi yabancılığım
Hey kızıl mantolu kız

YENİK DEĞİLİZ

Yenik değiliz
Başa gitmedi çektiğimiz acılar
İlkyaz yağmurlarıyla yeşeren
Tohumlara bak
Bir yangın gecesini andıran
Sesleri dinle
Savaş alanında carpışonlar var

Yenik değiliz
Etseler de bizi ekmeğimizden
Yardan ayırsalar da bizi
Çocuklarımızın buğday başağı saçlarından
Ve uzak düşsek de dağlarımızdan

Yenik değiliz
İşte yeni bir bahar, yeni bir hasat mevsimi
İşte ışıltısı tırpanların, orakların
Ve örse inen çekicin sesi

Yenik değiliz
Torbamız tohum dolu
Kanımızda bir pınar gibi kaynayan hayat
Koşar adım gidiyoruz kavgaya

ORKESTRA

Suskunsun
Sana herşeyi anlatır gözlerim
Şiiri, sevdayı, umudu
Yangınları, mapusları, hıyanetleri
Barışı, kovgayı anlatır gözlerim
Baş eğmişsem, baş kaldırmışsam
Dişimle tırnoğumla dayanmışsam
Sabırsız bir top gibi
Şafak vaktini bekliyorsam
Gözlerim anlatır

Deli bir orkestra gibi yürekten caldım
Hayatın şiirini
Gün doğuşunun ve sonbaharın
Suların, kayın ağaçlarının, tarlaların
Yürekten çaldım acıların
Kırbaç ve kurşun izlerinin şiirini

Kimi gün yazılarda kır çiçekleri topladım
Kimi gün ellerim kelepçeli, süngüler arasında yürüdüm
sokaklarda

Ve çaldı durmadan içimdeki orkestra
Yanginlar, kurşunlar, işkence odaları
Annemin bitmez ağıtı
Dostların bıçaklanmış bakışları
Dikenli teller ardında bebek gözleri
Ve çaldı durmadan içimdeki orkestra

Suskunsam
Sana herşeyi anlatır gözlerim
Sevdayı anlatır bir ağıt gibi
Barışı ve kavgayı
Bıçaklanmış yüreği
Bir şafak vaktini
Kurşunları anlatır gözlerim

GÜN GELECEK

Körpe bir dal gibi koparamazsın sevinçlerimi
Umudumu namlulara sürmüşüm
Gün gelecek
Bayram topları gürleyecek
Kız-oğlan yürüyeceğiz

Bir ırmaktır sevincim
Bir taydır koşar kovgadan kovgaya
Alodağın ardındaki şafağa
Kederi gönlümden koparmışım
Bozgun yok bu savaşta

Beni yolumdan eyleyemezsin
Fışkırdı fışkıracak sürgün
Vardı varacak su
Yeni bir menzile

Gam değil acılı kapılardan varışım
Nice zincir, nice zindan
Adımıza yazılan bunca ferman
Gam değil
Umudumu namlulara sürmüşüm
Gün gelecek
Bayram topları gürleyecek

BİLİRSİN

Severdim yasun kokan *rüzgârları bilirsin*
Balkanlar, beyaz evler, sarmaşık çiçekleri
Seni, küçük şiirleri ve dostlarımı
İnce yağan yağmurları severdim

Yaz günleri köyde otlar uzayınca
Okumak isterdim Viktorya'yı bilirsin
Ve okşardım söğüt yapraklarını
Boy atan ekinleri

Doyamadım Edit Piaf'ın sesine
Ormanların derinliğine, sessiz göl yüzlerine
Ve bir biroyı yudumlamak akşam saatlerinde

Sevgili karım

Sana veremedim mutlu dünyasını küçük burjuvaların
Gençliğim bir isyan gibi geçti
Ezilenler cephesinde bir savaşçıyım
Mutluluk çetin bir kavga
Uzak bir zafer günüdür burda
Zulümlerden, mapuslardan geçmişim
Ölümlerde, kırbaçlarda pişmişim
Ve çeliğe su verilmiş bilirsin

Bir kere tutuştu mu bozkır
Savaş türküleri sardı mı dağlarımızı
Mutluluk bir atar damar gibi vurur içimizde
Bir bölüğümüz vurulup düşse de
Kalanlar yürür
Yürür gözler, eller, türküler, silâhlar
Yeni bir menzile
Yeni bir hayata

ŞİİR VE İNSAN

Çok aradım insan gözlerinde şiiri
Çok gördüm bir başına yitip gidişini türkülerin
Gözlerini azıcık eyle
Sana ekmek ve şiir getirdim
Burda şimdi acık deniz türküleri
Dağlara süzülen kuş
Ben ki yıllarca bir senfoniyi bekledim

Bir sıcaklığı alıp gitme benden
Gözlerini öldürüp gitme
Yeter kendine zincirler ördüğün
Yoksa ne anlamı kalır bunca hünerin
Atomun, elektriğin, uzay gemisinin

Çok aradım insan gözlerinde şiiri
Çok gördüm
Bir başına uçup gidişini türkülerin

HELİN

O doğduğu gün ben doğ köylerindeydim
O altı aylıkken hapistaydım
Döndüğümde unutmuştu beni
Üç yaşındayken süngüler arasında buluştuk
Bana ve jandarma amcalara bisküvit vermek istedi
O altı yaşındayken sıkıyönetim çaldı kapımızı
Bir yıl Ankara, İstanbul, Diyarbakır arasında dolaştım
Mapusoneye görmeğe gelişinde
Eve dönmüyorum diye küstü benden
Ve o yedi yaşındayken
Kaçtım ondan ve ülkemden

O şimdi sekiz yaşındadır
Nedenini bilemez ayrılıkların
Acısını bilir
Ve onun için bütün bu olup bitenler
Bir oyuncağın kırılışına benzer

SEN BENİM LA JAKONDAM

Yağmurlu bir ekim sabahında
Dalıp gidiyorum bir renk harmanında
İçimde kederin ve şiirin yangını
Sanki ağaçlar senmişsin

Bilemem nasıl bir evrendin
Bir düştün sımsıcak şuramda
Bu Münih göğünü paralatan
Beşhelli cocuklar senmişsin

Seni topraktan ve çimlerden oluşturdum
Çınar yaprağından, gün ışığından
Ve bir türkü lear kıyılarından
Seni şiirden bir heykel gibi kurdum
Sen benim La Jakondam

PORTRE

Çılgınca sevdim yaşamayı
Keder içinde yuğruldum
Bir yanım gülen ışık idiyse
Ağular ülkesiydi öte yanım

Yalnızlık bir heykeldir yüzümde bak
Tonlaşan saniyeleri çekti yüreğim
Oysa düşler, denizler verdim yüreğimden
Umutlar, güneşler, kuşlar verdim
Bir ömür boyu sevdayla taştım, acıyı resimledim

Bilsen ne dünyalar geçti gözlerimden
Türkülerim ucsuz bucaksız kırlarda yitti
Soluğumda demirler eritim de
Sen uçan bir rüzgâr gibi gittin

Bak nice öyküler bulacaksın yüzümde
Nice ustanın fırça darbesini
Ve içime gömdüm bir buruk gülümsemeyle
Uzaklaşan nice ayak sesini

Hey avcı eğri, geceyi yırtan ışık
Bir maviye patlayan tomurcuk
Besbelli bir gezgindim, evrende şarkılar söyledim
Seninle beraberdim ve sensizdim
Bir öykünün içinden geçip gittim

GEÇMİŞE ÇEKİM

Doğdum ve yürüdüm bir ikilemle
İçimde coşkun at binicisinin özlemleri
Ya da kendini kıyıdan kıyıya vuran bir gemi
Kimi zaman da can alıcı şahan gibi
Bir kurşun gibi dosdoğru gittimse
Hep aynı ikilemdi

Bir selamla nice zincir örenler
Dostlarım, sevdiklerim
Artık enginlere koşan özgür çocuk değilim
Çoğalır ardımdan dokunduğum herşey
Yorgun bir denizciyim

Doğdum ve yürüdüm bir ikilemle
Kavga ki benim maceramdır
Yalnızlık prangam
Ve bir kırlangıcın ölümüyse durmak
Benim ölümüm de
Geçmişe çekim olacak

KÜÇÜKÇEKMECE

Ele avuca sığmaz bir coğrafyandır yüreğim
Umut parıltılı kıpır kıpır
Oracıkta Küçükçekmece koyundadır
Gizli, sıcacık sevdam
Kızlarımı bağrıma basmışım gibi
Elele yürümüşüz gibi sokak boyunca
Bir soluk, gün çıkıvermiş
Bir soluk, bayram olmuş allar giyinmiş

Ama taş katılığında
İmansız gerçek
Ne hâlt etse de umut
Nice çılgın olsa da yürek
Ben *Münih'teyim işte*
Ve kederli uzak bir türküdür
Küçükçekmece

GEÇMİŞTE BİR GECE

Gün olur aldırmam ince yüreğin sesine
Acımasız yürürüm
Uçarı bir yeldir önümde
Enginlere sürüp götüren yaşam
Gün olur vurunca sessizliğin canı içimde
Solgun bir ışığı hatırlarım
Yağmur sileceklerı, saat sıfır onbeşi
Geçmişte bir gecenin kapısını çalarım

Yanıbaşımda mı oturmuştunuz
Benimle azıcık yürümüştünüz
Kendi düşlerinizi götürmüştünüz
Duydum deniz soluyordu, sizi duymadım
Başımı cama koydum, içimden bir yıldız aktı
Çok eski bir çocukluk geceme aktı
Güldüm bir cam kırılır gibi şıngırtılarla
İrkildi deniz, ağaçlar, irkildi gece
Hiçbirinız duymadınız

Geceye sarındım
Kuşkusuz bana özgü bir geceydi bu
Ve olsa olsa herkesin böylesine
Bir-iki gecesi olur yaşam boyu
Küçümen omuzlara ağır gelen
Yani yüreğin dile geldiği anlar
Ve anıların harman olup savrulduğu

Bu vazoyu yıllar boyu taşıdım
Gönlümün usul yerinde
Kavgada, zindanda, uzak kentlerde
Onu günle işledim, deniz ışığını gömdüm
Çimen tazeliğiyle kordım
Sonsuzla bezedim
Tuzla buz olan bu vazoyu
Ben yıllarca düşledim

Kavgamın bir adı vefa
Bir adı arkadaşlık
Bilen bilir zamanı nice çevik gittim
Köpüklü sularda yundum, ormanda
Göğün caminda bir ak sevinçtim
Şimdi balıkçı ağlarına takıldımsa
Tutup dostluğu hançerledinse
Deneysiz sabırsız ellerine
Besbelli gönlümce pişkin değilim
Hep incecik sızlayan
Bir tel vardır şuramda

Ama yıllar önce yola düştüğüm gün
Duymuştum, bir dal bıçkılanır gibi içimde
Çünkü birşey biter başlayan birşeyle
Bu yüreğe belki şaşacaksın
Adını bir türkü gibi alıp götürdümse
Hücremin duvarına kazıdımsa
Ama ben oyum ve buyum işte

Gün ve gece ikizlerimdi
Ölüm ve hasret
Kuşkusuz savaştım
Dostlara omuz verdim
Ve seni yaşadım iliklerime dek
Kavgam, sevdam, dostlarımla birlik
Ülkemdiniz, yaşamdınız
Benim varoluş senfonimdiniz

Ama ne denli güzel olsa biter her senfoni
Ve noktalanır hikâye
Artık benim uzayımda değilsin
Kesişir uzaklaşır iki çizgi bilirsin
Ve insan yürür kendi parabolünde
Ama kolay değil işte
Bir gece yarısı kimliği değiştirmek
Bir yabancı gibi yürümek geceye
Ve alıştırmak yüreği
Biten bir bihâyeye

Kınasın kınamasın beni dostlarım
Olaki daha çok açılıp kapanacak
Kimi güne, kimi geceye kapım
Çünkü ben oyum ve buyum işte
Ve belki de bu benim geçmişte bir geceye
Son şiirim olacak

ORKESTRA II

Fırtınalı gökyüzü karanlığından
Sızan ışığa şaştın mı?
Bir kan gibi donup kalmış kederin altından
Yüze vuran gülümsemeye şaştın mı?
Çünkü ben biraz ozansam
Bir orkestrayı taşıyorsam yaşam boyu
Denizden gelen bir melodidir bak
Ilık yağmurla akşam duvarına çarpan
Ormanı yaran otobüsün melodisi
Granit kayaların, daruktaki yalnız evin
Hem sen varsın
Taze sürülmüş toprak gibi besbelli
En yüreksiz gecede, en onmaz yıkıntıda
Ansızın içimde bir cıngıraksın
Bir sevinç çığlığı
Bir demet gün ışığı
Dünyanın neresinde olursan ol
Bir yüreğin o sımsıcak çarpıntısı
Terli gergin yağız at
İşte bundan yaşamanın o inat güzelliği
Akşama denize yağmura ormana karışan orkestram
İşte bundan
Üremesi ve yeniden üremesi umudun!

DAYANMAK BENİM KAÇINILMAZ MACERAM

Birden yankılanır da sessizliğin canı
Ortoçağ izbelerinden, küflü dehlizden
Kendini upuzun bir yola vurmuş, noktamsı
Kahrolası, Van Gogh'un adamı
Ve yüreğimde usuldan bir kemirgen
Taşırım, taşırım daha, bir dünya omuzumda
Açılır açılır da kapanır yaram
Çünkü dayanmak benim kaçınılmaz maceram

Üşüşür üşüşür de çağaltır kendini
Alıcı kuşlar cümbüşü, binlercelenir
Ve sağdan gelir, soldan gelir hançer
Yol vermez dağda, azgın rüzgârda
Bir gülüş türkek, acımsı
Bir bulutun kanadı, değer geçer
Çimlenir derinlerde kanla besili
Çimlenir granitten
Çünkü dayanmak benim kaçınılmaz maceram

Bilirsin sevdada, acıda pişkinliğim
Bir fülüt sesine çılgınca düşkünlüğüm
Korkuyu da yaşadım kimi zaman iliklerime dek
Kimi zaman silkip attım korkuyu da elimin tersiyle
En olmadık onda
Keder türküleri içinde
Bırakılmışlıkta
Ama kızgın bir boğa olurdu şuramda
Çünkü dayanmak benim kaçınılmaz maceram

Nice dönek olsa tuttuğum dal, bastığım toprak
Nice yollar ayrılsa ve çökse sessizliğin canı
Deneyden geçmiştir bilesin
Bu yaşamaya vurgun, bu çılgın, iflah olmaz yürek
Çünkü dünyanın dünya olması böyledir ancak
Yaşamın yaşam
Çünkü dayanmak benim kaçınılmaz maceram.

DÖNÜŞ YOLU

Tam da pırıl pırıl su yüzünde
Tam da umut bir gün gibi açmışken
Ve koşar adım giderken yürek
Vurur zıpkın

Bir çelik ışıltısında
Zulümden, ağudan, pusudan geçtin
Bağrında kurşun delikleri geçtin
Tam da kavganın şafağında
Tam da sevdayı bir dünya gibi kurmuşken
Tutar zıpkın

İlkyazdan bir dal gibi bezenip gelmişken
Dönüş yolu üzerinde vuruldun
Soldan gelen hançerle hem de
İşte bu
Bir şimşeğin donuşu

Düşüşü bir ağacın upuzun yankılarla
Ve anıların çıldırtan çınlıkları
Yeniden başlamak ya da döllenişi kör sancıların
Yani hikâyesi
Dişlerini toprağa geçiren
Koca**man** ağacın

Ben değil miydim oysa
Çiçeklere dil veren
Dünyayı sevdaya donatan
Hey düşlerimde doğan ve ölen
Seni sen yapan ben değil miydim

Bir devdir alışkanlık
Ama iki insan iki ayrı hikâyedir

DOĞAN GÜN

Kırgın umutta
Keder tortusunda
Acıda, zehirde, pusuda
Yılma
Doğan günü bekle

Çünkü tutar bir erik çiçeği sunar sana
Doğan gün
Van gölünden bir sabah
Bir kıvılcım, bir titreşim
Bir tutam Akdeniz
Süphancı bir serinlik
Ve genç bir gerinme
Usulcacık saç hışırtıları
Bir dudaktan buğulanan sıcaklık
Tutar getirir
Doğan gün
Öpücük gibi konar gözlerine bir melodi
Sevgilin gibi dokunur parmaklarına bir kedi
Ve kavga ve zulüm ve ateş
Hep birlikte örülen bir türkü
Güzel yapmak için, güzel olmak için
Çünkü hayat dönen, kıvrılan
Yanan bir ibrişimdir
Tutar getirir
Doğan gün

Yayınlarımız arasında çıkan şiir kitapları :

- TEMMUZ BİLDİRİSİ
  HASAN HÜSEYİN
- BAĞIMSIZLIK GÜLÜ
  CEYHUN ATUF KANSU
- BİR ERMENİ GENERAL
  ATAOL BEHRAMOĞLU
- PRANGALAR
  KEMAL BURKAY
- YÜZÜNÜN BİR YANINDA
  BERİN TAŞAN
- GÖRÜŞME YERİ
  METİN DEMİRTAŞ
- KÜÇÜK ŞEYLER
  ÜLKÜ ULUIRMAK
- DURGUNDA BİR KURŞUN
  NİHAT AKSEYMEN

2. BASKI

10 TL.